

Luomaton Valkeus

15.3.2023

Nº 6

3/2023

Konstantinopolin ekumeenisen
patriarkaatin alaisen Suomen
autonomisen arkkipiispakunnan
Helsingin ortodoksinen seurakunta

Myllypuron Pyhittäjä
Aleksanteri Syväriläisen
kappelin tiedotuslehtinen

Kappelin käyntiosoite:
Jauhokuja 3 B 2
Helsingin Myllypuro

Kristuksessa rakkaat lukijat!

Pyhä ja suuri nelikymmenpäiväinen paasto on ohittanut puolenvälinsä ja tänä keskiviikkopäivänä olemme saavuttaneet puolivälin matkallamme kohti Herramme valoa säteilevää ylösnousemuksen päivää – pääsiäissäunnuntaita. Puolimatka on saavutettu, mutta taivalta on vielä jäljellä!

Käsillä olevaan paastonnumeroistamme toiseen on sisällytetty erityisesti kannustuksen sanoja herättämään intoa ja elvyttämään hiipuneita voimia nyt viimeisille viikoille ennen suuren juhlapäivän koittoa.

Yhteinen jumalanpalvelus on aina erityinen tuki henkilökohtaiselle kilvoituselämällemme. Sen vuoksi on pyhäkössämme – arkkipiispakuntamme kirkolliskokouksen tekemien linjausten mukaisesti – panostanut monipuolisen ja korkealaatuisen jumalanpalveluselämän toteuttamiseen, tehdäksemme aidosti mahdolliseksi sen tuen saamisen, jonka Kirkko viisauudessaan meille tarjoaa yhteisen rukouksen muodossa.

Erityisen tärkeää yhteinen rukous on suuren paaston kestäessä. Jumalanpalveluskierto muodostaa opetuksellisen ja paastokilvoitukseen johdattavan kokonaisuuden, jossa päivä päivältä etenemme, alati lähestyen kilvoituselämää, katumusta ja parannuksentekoa erilaisista näkökulmista.

Samaan tapaan suuri viikko muodostaa kokonaisuuden, jossa yksittäisiin – tai peräti: yksittäiseen – jumalanpalvelukseen osallistuminen jää väistämättä irralliseksi. Jo suurta viikkoa edeltävällä viikolla – niin sanotulla *palmujen viikolla* – lähdemme seuraamaan Vapahtajaa Hänen matkatessaan kohti Betaniaa, samalla seuraamme Lasaruksen sairastamista, kuolemaa ja hautaamista. Lasaruksen lauantaina kohtaamme kuolleista herättämisen suuren ihmeen, jonka herättämän ilohuudon rai-kuessa saatamme Herran Jerusalemiin aasinvarsan selässä. Tästä alkaa kokonaisuus, jossa päivä päivältä, palvelus palvelukselta etenemme kohti kärsimyksiä, ristiä ja hautaan laskemista, ja lopulta: tyhjää hautaa.

Laajamittaiseen jumalanpalveluksiin osallistumiseen kannustamiseksi on tähän paastonumeroon jatkettu edellisessä numerossa aloitettua suuren paaston

jumalanpalvelusten selittämistä, nyt kattaen myös suuren viikon sisältörikkaine jumalanpalveluksineen.

Ylösousemusta ei voi olla ilman hautaamista, ristinkuolemaa, kärsimyksiä, kavaltaamista ja kaikkea sitä, mikä tähän on johtanut. Kulkekaamme siis Kristuksen kanssa – ei vain muistellen, vaan sielussamme jälleen todeksi eläen kaiken sen, minkä Herra, on meidän hyväksemme tehnyt! *Me kumarramme kärsimyksiäsi, oi Kristus ja pyhää ylösousemistasi!*

Minä olen Sinut ristiinnaulinnut

Saarna ristin viikon keskiviikkona

Pääsiäisen valmistautumisajan keskimmäisen viikon keskiviikkona Kirkko osoittaa erityistä kunnioitusta Vapahtajan kunnioitettavalle ja eläväksitekevälle ristille, joka viime lauantai-illan vigiliassa kaikinlaisella hartaudella kannettiin keskelle kirkkoa kumarrettavaksi. Jumala, joka *sai aikaan pelastuksen keskellä maata* Ps. 73:12 LXX kärsimällä vapaaehtoiset ristinkärsimykset, on paratiisin keskellä kasvavan elämän puun 1. Moos. 2:9 tavoin antanut meille Hänen ristinsä muistettavaksi puolimatassa kohti Hänen kuolleista nousemisensa riemujuhlaa.

Nyt ristiä kumartaessamme me emme kumarra yksinomaan Heramme kärsimyksiä, vaan me osoitamme kokonaisuudessaan kunnioitusta Jumalan pelastussuunnitelmalle, jonka Hän jo alussa on meidän pelastustamme varten valmistanut.

Paastoajan jumalanpalveluksissa kuulemme luettavan Ensimmäistä Mooseksen kirjaa, jonka ensimmäi-

sissä luvuissa kuulemme paitsi maailman luomisesta niin myös lankeemuksesta, joka koitui ihmiskunnalle turmioksi ja erotti ihmisen Jumalasta ja paratiisista – kauas elämän puusta.

Jumala, ajaessaan ihmisen pois paratiisista, ei hylännyt langennutta luotuaan, kuten pyhä Irenaeos Lyonilainen selostaa: *Jumala osoitti lempeää sääliä ihmiselle, joka oli vietetty, ja tämä oli syy siihen, että Hän heitti ihmisen ulos paratiisista ja siirsi hänet pois elämän puun luota, estääkseen syntiä, johon ihminen oli kietoutunut, olemasta ikuinen. Niin Hän lopetti ihmisen pahuuden asettamalla kuoleman väliin, jotta hän kuoltuaan synnille alkaisi elää Jumalalle.*

Jumala siis kaipasi ihmiskuntaa takaisin yhteyteensä. Tämän mukaisesti Hän myös vähä vähältä ilmaisi suunnitelmansa luomakunnan pelastukseksi, kuten profeetan suulla ennalta julistaen voittoa kuolemasta ja häpeään saatettujen korotusta: *Kuolema on nieilty ainiaaksi. Herra Jumala pyyhkii kaikkien kasvoilta*

kyyneleet ja vapauttaa kansansa alennuksesta ja häpeästä kaikkialla maan päällä. Jes. 25:8

Monin tavoin Jumala etsiskeli luomustaan, ihmistä, kutsuen tätä palaamaan yhteyteensä. Kuten pyhän Basileios Suuren liturgian rukouksissa todetaan: *olet lähettänyt profeettoja, olet tehnyt voimallisia tekoja pyhiesi kautta, jotka kussakin sukupolvessa ovat Sinua kelvollisesti palvelleet; Sinä olet puhunut meille Sinun palvelijaisi profeettain suun kautta edeltä ilmoittaen meille tulevan pelastuksen, olet antanut meille lain avuksemme, olet asettanut suojelusenkelit; mutta kun ajat olivat täyttyneet, niin Sinä puhuit meille itse Pojassasi, jonka kautta olet maailmatkin luonut.*

Jumalan pelastussuunnitelma – nimittäin langenneen ihmisen takaisin jumalalliseen yhteyteen saattaminen – kulminoituu Jumalan Pojan ristintiehen: Hän otti ylleen ihmislunnon, jotta Hän itse voisi, viattomana uhrina kärsien ja kuollen, tehdä tyhjäksi sen kirouksen, joka ihmiskunnan osaksi oli lankeemuksen myötä tullut.

Tästä peljättävästä tapahtumasta

Kirkko tänään veisaa: *Nyt olentonsa puolesta lähestymätön lähestyy minua, ja Hän kärsii vaivoja, joka minut vaivoista vapahtaa. Ja edelleen: Jumala, ollen kaikkien Herra ja Luoja, tulit maan keskellä ristille ylennetyksi ja ylensit tykösi ihmisolemuksen, joka oli langennut vihollisen kavalasta neuvosta. Ehkä kaikkein selväsanaissimmin ja kuvaavimmin kuvaillaan, kuinka tuonela, nähdessään ristiinnaulitun Elämän antajan, sanoi alhaalle oleville: Oi palvelijani ja voimani, kuka on pistänyt naulan sydämeeni? Yhtäkkiä on puinen keihäs minut lävistänyt ja minä repeän. Sisintäni särkee ja vatsani on kipeä, niin kuin kaikki aistinikin. Henkeni on raivoissaan ja minun on pakko oksentaa*

ulos Aadam ja Aadamista syntyneet, jotka sain puun kautta, sillä puu saattaa heidät jälleen paratiisiin.

Näin pelastavaiset kärsimykset ja maailman synnit pois ottavan viattoman Jumalan Karitsan kuolema tuli uudistamaan koko ihmiskunnan, osoittamaan ristipuun meille elämän puuksi ja

puhdistamaan lankeemuksessa turmeltuneen Jumalan kuvan – ihmisen.

Matkamme kohti Kristuksen peljättäviä kärsimyksiä ja ylösnousemuksia tultua puoliväliin muistuttaa pyhä Kirkko meitä kaikesta tästä, mutta ennen kaikkea siitä, ettei Kristuksen kärsimyksiä ja kuolemaa tule nähdä ulkoa käsin. Me kaikki olemme osa sitä ihmiskuntaa, jonka Kristus on kalliilla Verellensä lunastanut lain kirouksesta, mutta samalla meistä jokainen, rikkoessaan jumalallisia käskyjä, jättäessä kuulematta Jumalan kutsun, lisää Jeesuksen Kristuksen taakkaa – Hänen, joka kärsimyksiin käydessään kantoi meidän syntitaakamme. Neljänä paastosunnuntain iltana toimitettavassa passio-palveluksessa veisataankin: *Oi Herra, minä tiedän, kenen syy se on, että Sinä kärsit Golgatalalla; se olen minä! Minä olen himoillani ristiinnaulinnut Sinut, mutta älä lue minulle tätä syntiä, minun katumukseni tähden.*

Tänä päivänä veisaamme kirkko-veisussa: *Purjehdittuamme puoliväliin pidättäytymisen syvää merta me pyrimme pelastuksen satamaan.* Nyt paastotaipaleen puolivälissä esiin tuotu elämää kantava ristinpuu ei kutsu meitä vain muistamaan päämäärää, jota kohti me matkaamme, vaan erityisesti tiedostamaan syy matkallemme.

Matkamme käy kohti Golgataa, jossa Jeesus Kristus astui nöyryyttävään kuolemaan. Ja tämän Hän teki, jotta jokaisella Hänen peräs-

sään kulkevalle olisi kärsimysten ja kuoleman sijaan autuus ja iankaikkinen elämä. Tästä syystä vuosi vuodelta elämme uudelleen nuo pelastavaiset kärsimykset, ja siksi meitä myös kutsutaan oikein valmistautumaan sekä sielultamme että ruumiiltamme.

Vapahtajamme kestäämään sylkemiseen ja lyönteihin, solvauksiin ja raipaniskuihin asennoidumme oikein vain, jos näemme sen peljättävän salaisuuden, että kaikessa täydellinen Jumala kärsii, jotta meille syntisille ja kelvottomille tulisi mahdollista palata Hänen yhteyteensä, täydellisyyteen; jos näitä pelastavaisia tapahtumia muistaessamme täytymme samalla kunnioituksella ja pelvolla kuin kirkkorunoilija, joka veisaa: *Kun lähestyn koskeakseni eläväksi tekevää ristiä, niin ajatukseni sekä kieleni mykistyy, sillä hengessäni näen, että sen päälle on Herrani jumalallinen veri vuotanut.”*

Oikein valmistaudumme näkemään Herramme ja Vapahtajamme vapaaehtoiset kärsimykset, ristiinnaulitsemisen ja kuoleman vain jos näemme itsemme Lunastajamme kalliilla Verellä vapaaksi ostettujen joukossa, mutta näemme myös sen, että jokainen syntimme, laittomuutemme ja rikkomuksemme, joka ikinen laiminlyöntimme, välinpitämättömyytemme ja itsekeskeinen pyytemme on antanut aiheen haavaan Kristuksen ruumiissa; jos Hänen

kärsimystensä lunastamina haluamme vapautua tuskaa Hänelle tuottaneesta synnistä, ja ryhdymme kilvoitukseen vapautuaksemme omaatuntoamme ja tahtoamme vangitsevista synnin kahleista; jos olemme valmiit tunnustamaan syntimme evankeliumin ja ristin edessä ja tuomaan Hänen eteensä rikkomuksemme, ja niin tekemään Hänelle mahdolliseksi saattaa meidät vapauteen katumuksen sakramentin kautta.

Oikein lähestymme Kristuksen suurta pääsiäisuhria ja Hänen ylösnousemisensa ihmettä vain, jos paastokilvoituksenamme otamme kannettavaksemme ristin – se on: kokemamme vastoinkäymiset, vääryydet ja solvaukset; meitä vaivaavat himot, halut ja paheet; meissä piilevät luonteenheikkoudet, taipumukset ja tavat –, ja otamme kannettavaksemme juuri sen ristinkilvoituksen, jonka Herra meille on antanut, eikä sitä, jonka me valitsemme, jota itse pidämme hyvänä ja jota me haluaisimme kantaa; jos kannamme tätä ristiä kaikella nöyryydellä ja luottamuksella siihen,

ettei Jumala anna meille raskaampaa taakkaa, kuin jaksamme kantaa; jos tässä ristin kantamisessamme käännyimme Luojamme ja Vapahtajamme puoleen anoen: *Synnin puu on minut kuolettanut ja himollinen nautinto on minut hautaan saattanut. Herra, tee minut eläväksi. Herätä minut nukkumasta.*”

Langetkaamme siis tänä päivänä hengessämme Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen pelastusta kantavan ristinpuun eteen saadaksemme uutta voimaa matkamme loppuun saattamiseen, jotta pääsimme perille kaipaamaamme *pelastuksen satamaan*, ja niin veisatkaamme yhdessä pyhän Kirkon kanssa Herralle: *Pestyämme kyyneillä sielumme tunteet ja paastolla ne puhdistettuamme, tulkaa, kumartakaamme ristille, joka meidän itseämme hillitessä poistaa meistä sielumme turmelevat lihamme heikoumiset. Huutakaamme Ristiinnaulitulle: Vapahtaja, suo meidän kumartaa Sinua kolmantena päivänä tahtuneen ylösnousemuksesi valoisana juhlanä.*

J.V.

Kolmas puhe Herran rukouksesta

Pyhä isämme Filaret († 1866), Tšernigovin arkkipiispa

Tulkoon Sinun Valtakuntasi!

Minne? Meidänkö luoksemme? Ei sitä ole sanottu. Ja rukouskin on osoitettu

Isälle, eikä vain meidän puolestamme. Koska Jumala on kaikkien ihmisten Isä, emme rukoile vain itsemme puo-

lesta, vaan kaikkien puolesta: *Tulkoon Jumalan Valtakunta!*

Kuinka paljon taivaallisen Isän lasten joukossa onkaan sellaisia, joiden tykö ei armon valtakunta ole vielä tullut! Pakanat eivät tunne totista Jumalaa ja kumartavat erilaisia kuviteltuja jumalia. Ei heillä ole Jumalan Valtakuntaa! Juutalaiset kieltäytyivät Kristuksesta ja Herrasta ja pysyivät vastahakoisina isiensä Jumalaa vastaan. Ei heilläkään ole Jumalan Valtakuntaa. Muslimit kunnioittivat väärää profeettaa; voiko siinäkään luulla olevan Jumalan Valtakunnan? Jumalan Poika toi taivasten Valtakunnan meitä lähelle ^{Matt. 4:17}, perusti pyhän ja siunatun Kirkon.

Mutta kaikkien kristittyjenkö sydämissä hallitsee Kristus? Hallitseeko Hän harhaoppisissa ja lahkolaisissa? Ei. Mitä yhteyttä on Jumalan totuudella ihmisten valheen kanssa?

Entä hallitseeko Kristus kaikissa oikeaoppisissa kristityissä? Voi, ei! Jos monet ja hyvin monet palvelevat intohimoja, niin heissä hallitsee synti ^{Room. 6:12} eikä Kristus. Jos monet huolehtivat ainoastaan siitä, kuinka he järjestäisivät mahdollisimman mukavaksi ja hauskaksi maallisen elämänsä, niin meille on sanottu, että kohtuuttomien maallisten mielitekojemme tie ei ole tie taivaan valtakuntaan, vaan tie kadotukseen ^{LuuK. 9:25}.

Oli aika, jolloin kristillisyyttä kaikki-

ne sen taivaallisine aarteineen pidettiin tarpeettomana. Sitä vainottiin, se koettiin hukuttaa ihmisten vereen ja sen sijaan rakentaa järjen uskontoa. Mutta sitten huomattiin, että kristillisyyttä karkotettaessa karkotettiin siveellisyys, hillintä, oikeus, kodin onni, yhteiskunnan onni – ja annettiin tyyssija petomaisten himojen herruudelle. Tuo huomattiin ja kauhistuksella peräännyttiin kaiken nielevältä kuilulta.

Kului kymmeniä vuosia ja oppi unohdettiin. Ja katso! Taas ryhdyttiin entiseen menoon, tosin ei entisellä röyhkeydellä – nykyään tosin vieläkin suuremmalla röyhkeydellä –, mutta kuitenkin entisellä peräänantamattomuudella. Entiseen tapaan kiitetään ainoastaan järkeä, entiseen tapaan ollaan kylmiä, välinpitämättömiä ja ylenkatseisia taivaallista uskoa kohtaan. Oi Jumalani! Kuinka paljon suuria tekojasi on sovittu kristinuskoon! Kuinka monta vuosisataa puhutaan ihmisen voimattomuudesta? Voi kurjaa ihmiskuntaa!

Oi, ryhtykäämme rukoilemaan Jumalaa, että Hänen Valtakuntansa lähestyisi niin uskottomia kuin uskovaisiakin! Rukoilemiseen uskottomien ja eksyneiden puolesta antaa Kirkko meille esimerkin rukoilemalla *kaikkien yhdistymistä*.

Jatkuu seuraavassa numerossa

Saarna viidentenä paastosunnuntaina*

pyhä vanhurskas Johannes Kronstadtilainen († 1908)

Rakkaat veljet ja sisaret! Minä tahdon nyt puhua ja selittää teille tämän päivän epistola- ja evankeliumitekstejä.

Epistolana teksti on otettu apostoli Paavalin kirjeestä heprealaisille, ja siinä puhutaan Kristuksen Veren puhdistavasta voimasta ^{Hepr. 9:14}, meidän Vapahtajamme Kristuksen, joka uhrasi itsensä Isälle.

Evankeliumitekstissä evankelista Markus kertoo siitä, kuinka Herramme Jeesus Kristus edeltä käsin ennusti kahdelletoista opetuslapselleen – heidän joukossaan myös Juudas Iskariotille –, että Hänet, meidän Herramme, *annetaan ylipappien ja lainopettajien käsiin ja he tuomitsevat hänet kuolemaan ja luovuttavat hänet pakanoille, ja nämä pilkkaavat ja sylkevät ja ruoskivat häntä ja tappavat hänet. Mutta kolmen päivän kulluttua hän nousee kuolleista.* ^{Mark. 10:33–34}

Edelleen evankeliumissa puhutaan kahden opetuslapsen, Jaakobin ja Johanneksen, sopimattomasta pyynnöstä tulla asetetuiksi ensimmäiselle sijalle, kun Jeesus Kristus ilmestyy kirkkaudessaan, ja vielä siitä, kuinka Herra sävyisesti

nuhtelee heitä huomauttaen, että tie Hänen kunniaansa on ristin, kärsimyksen ja kuoleman tie. ^{Mark. 10:35–40}

Vielä evankeliumitekstissä kerrotaan toisten opetuslasten närkästyksestä Jaakobin ja Johanneksen pyynnön johdosta, sekä siitä opetuksesta, jonka Herra heille kaikille tämän vuoksi antoi, nimittäin:

Joka tahtoo teidän joukossanne tulla suureksi, se olkoon toisten palvelija, ja joka tahtoo tulla teidän joukossanne ensimmäiseksi, se olkoon kaikkien orja. Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi kaikkien puolesta. ^{Mark. 10:43–45}

Tarkastelkaamme nyt epistola-tekstiä. Pyhä apostoli Paavali puhuu kirjeessään heprealaisille Kristuksesta: Hän, tulevan hyvän Ylipappi, kerran on Verensä kautta astunut sisään kaikkeinpyhimpään ja hankkinut meille ikiajoiksi lunastuksen ^{Hepr. 9:12}, kaikille meille, jotka uskomme Häneen.

Ja jos vanhassa liitossa *pukkien ja härkien veri ja saastuneiden päälle vihmottava hiehon tuhka puhdistaa ihmisen ulkonaisiin menoihin kelvolliseksi, kuinka paljon paremmin*

* Julkaistu teoksessa *Jumalan sanan siemeniä* (Sortavalassa 1915, P. Sergein ja Hermanin Veljeyskunnan toimituksia XCIII) ss. 44–46. Tekstiasua on jossain määrin muokattu toimituksen toimesta.

puhdistakaan Kristuksen Veri! Ikuisen henkensä voimalla hän on antanut itsensä virheettömänä uhrina Jumalalle, ja hänen verensä puhdistaa meidän omantuntomme kuoleman teoista, se on: synnistä.

Apostoli Johannes sanookin, että Jeesuksen Kristuksen, Jumalan Pojan, Veri puhdistaa teidät kaikesta synnistä ^{1. Joh. 1:7}. Älköön siis kukaan syntisistä, olivatpa hänen syntinsä kuinka suuret tahansa, joutuko epätoivoon, vaan luottakoon siihen, että hän saa anteeksiannon ja puhdistuksen kaikista synneistään, sillä meillä on Vapahtaja, joka armosaan on meidän kanssamme Kirkossaan ja etenkin pyhissä sakramenteissa!

Hän tuli alas maan päälle puhdistamaan meidät kaikista synneistä, kunhan vain uskoisimme Häneen, vilpittömästi katuisimme ja tunnustaisimme syntimme, ja sitten uskolla ja rakkaudella tulisimme osallisiksi Hänen puhtaasta Ruumiistaan ja Verestään.

Tänään muistamamme pyhä Maria Egyptiläinen oli alkujaan

kokonaan paheiden ja riettauden vallassa, mutta katumus, usko ja rakkaus, paasto ja rukous ja Herran pyhän Ehtoollisen nauttiminen puhdistivat hänet ja tekivät hänet pyhäksi ja enkelien vertaiseksi. Seuratkaamme mekin häntä uskossa, katumuksessa ja rukouksessa sekä rakkaudessa Jumalaan, hänen suuressa halussaan nauttia Kristuksen Ruumista ja Verta, niin Herra puhdistaa meidät kaikista synneistä.

Tämän päivän evankeliumissa Herramme Jeesus Kristus opettaa meitä olemaan pyrkimättä toisten edelle kunnianhimmossa ja itserakkaudessa, vaan sen sijaan palvelemaan toisia pelastukseksi, kuten itse Kristus Jumala ei tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaksi kaikkien puolesta.

Joka tahtoo teidän joukossanne tulla suureksi, se olkoon toisten palvelija, ja joka tahtoo tulla teidän joukossanne ensimmäiseksi, se olkoon kaikkien orja.

Kantakaa toistenne taakkoja, niin te toteutatte Kristuksen lain ^{Gal. 6:2}.

Aamen.

Taistelu ruumiillisia himoja vastaan

pyhä isämme Tiiton Zadonskilainen († 1783)

Taistelu ruumiin himoja vastaan ei ole ainoastaan erakkojen asia, niin kuin nykyajan ihmiset ajattelevat, vaan kaikkein kristittyjen on pidettävä siitä kiinni.

Kuninkaiden ja ruhtinaitten, ylhäisten hoviherrojen ja tuntemattomien ihmisten, sotaherrojen ja kaupunginjohdajien, rikkaiden ja köyhien, avioliitossa elävien ja naimattomien, miesten ja

naisten, vanhojen ja nuorten, onnellisten ja onnettomien, sanalla sanoen: jokaisen, joka tahtoo pelastua, on ryhdyttävä tähän taisteluun ja, niin paljon kuin voimia riittää, Jumalan avulla kilvoitella siinä.

Sillä ei *liha ja veri voi saada omakseen Jumalan valtakuntaa* ^{1. Kor. 15:50}, sanoo apostoli. Ja erittäinkin niille, jotka korkealla istuimella istuvat, on tämä kilvoitus tarpeellinen, jotta he voisivat olla esimerkkinä omille alhaisille veljilensä, ja kärsivällisyytensä esimerkillä voisivat auttaa ja vahvistaa luonnoltaan vähäisiä ja heikkoja.

Mutta, sangen vaikea on tämä kilvoitus! Sillä oman luontonsa voittaminen, luonnollisen pahuuden kukistaminen – se vaatii suurta kilvoitusta; mutta voitokin on kaunis! Moni valloittaja oli hajottanut suuret valtakunnat, monilukuiset kansat, vahvat kaupungit, mutta oli antautunut oman himollisen lihansa valtaan ja jäänyt sen onnettomaksi orjaksi.

Kapea on tämä tie ja murheellinen, mutta se on ainoa, joka johtaa iankaikkiseen elämään. Ei ole taivaassa ketään, joka olisi kulkenut muuta tietä, kuin tätä. Tätä tietä kulkivat profeetat, apostolit, kaikki hurskaat, marttyyrit – kaikki he tätä tietä kulkivat taivaalliseen isänmaahansa ja iankaikkiseen lepoonsa. He saattoivat kilvoitella – niin voit sinäkin! Jos he moittimat, niin voit sinäkin voittaa. Sillä niin kuin heitä

auttoi tässä kilvoituksessa itse kilvoituksen Päämies, Jeesus Kristus, niin Hän on se, joka sinuakin auttaa.

Hän auttaa sinua silloin, kun Hän pyhällä sanallansa valistaa sinun sisäisen näkösi. Hän auttaa sinua silloin, kun Hän lupaa kurinalaisuudestasi iankaikkiset hyvyydet, joita *silmä ei ole nähnyt eikä korva kuullut, mitä ihminen ei ole voinut sydämessään aavistaa, minkä Jumala on valmistanut niille, jotka Häntä rakastavat.* ^{1. Kor. 2:9}

Hän auttaa sinua silloin, kun Hän lähettää tiellesi onnettomuuksia, kiusauksia, murheita, nälkää, köyhyyttä ja vaivoja. Sinä tunnet Hänen apunsa silloin, kun mieleesi tulivat sanat: *Maan tomua sinä olet, maan tomuun sinä palaat* ^{1. Moos. 3:19}. Tunnet Hänen apunsa silloin, kuin helvetin ja ikuisten vaivojen pelon tunne ahdistaa sinua.

Tunnet Hänen apunsa silloin, tuin sinussa syntyy tahto nauttia taivaallisia hyvyyksiä. Tunnet Hänen apunsa silloin, kuin huomaat sydämessäsi synnin jälkeen murheen ja surun, mutta hyvän työn jälkeen rauhan ja ilon. Tunnet Hänen apunsa silloin, kuin omatuntosi lohduttaa sinua onnettomuuksissa ja kiusauksissa, joita syyttömästi kärsit.

Lopulta: tunnet Hänen apunsa silloin, kuin kuulet sisästäsi Hänen suloi- sen, herättävän äänensä: *Herää, sinä, joka nukut, ja nouse kuolleista* ^{Ef. 5:14}, sekä äänen, joka kutsuu sinua luokseen: *Tulkaa minun luokseni, kaikki te työn ja kuormien uuvuttamat. Minä annan teille*

levon. Matt. 11:28

Sinäkin voit siis kilvoitella, jos tahdot, sellaisen Auttajan johdattamana; ja

pitääkin kilvoitella, jos sinä tahdot periä iankaikkisen elämän, joka on Kristuksen kuoleman kautta valmistettu.

Hedelmätön viikunapuu

pyhä isämme Jēofan Erakko († 1894)

Herra otti pois siunauksensa viikunapuulta, jolla oli paljon lehtiä, mutta joka ei kantanut hedelmiä, ja se kuivui
Mark. 11:13–20

Tämä viikunapuu kuvaa ihmisiä, jotka näyttäytyvät moitteettomina, mutta jotka todellisuudessa eivät ansaitse kiitosta. Keitä he ovat?

He ovat niitä, jotka puhuvat kauniisti uskosta, mutta eivät itse omista uskoa – niitä, jotka vain pitävät mielessään uskon kysymyksiä.

He ovat niitä, jotka ulkonaisen käytöksensä puolesta ovat moitteettomia, mutta tunteen ja taipumustensa puolesta ovat kelvottomia – niitä, joiden toiminta on moitteetonta vain niin pitkään, kuin voivat peittää sisäisen kelvottomuutensa. Mutta heti, kun kukaan ei näe, jättävät he hyvät työt tekemättä.

Esimerkiksi almuja he antavat, jos

joku ihmisten nähden pyytää, mutta jos heiltä kahden kesken pyytää, he jopa sättivät.

Kirkkoon he menevät Jumalaa rukoukseen ja rukoilevat siellä kaikkien nähden, ja kotonaankin he voivat rukoilla, jotta ei tarvitsisi hävetä kotiväen edessä. Mutta heti, kun he ovat yksin,

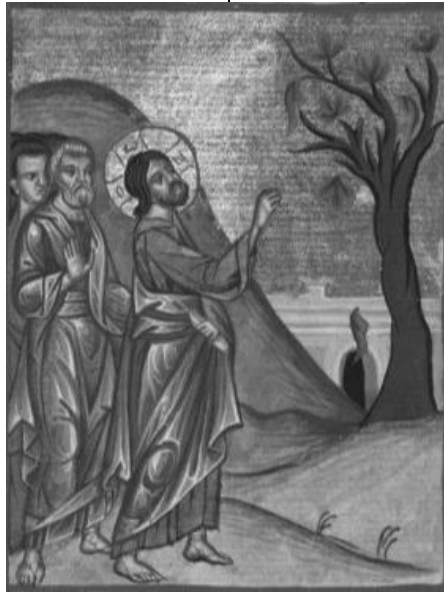
eivät he tee ristimerkkiäkään.

Mielen ja sydämen kääntymisestä Jumalaaan ei heillä ole aavistustakaan.

Rukoilkaamme, että Jumala ei sallisi meidän olla tämän kaltaisia, sillä silloin emme voi välttää sitä tuomiota, jonka Herra langetti viikunapuulle!

Mitä hyötyä, veljeni, on siitä, jos joku sanoo itsellään ole-

van uskoa, mutta hänellä ei ole tekoja? Eihän usko yksin voi häntä pelastaa!
Jaak. 2:14 Tie uskoon kulkee katumuksen kautta. Mitä katuessa sanotaan?

*Olen tehnyt syntiä – vastedes en sitä tee!
En ryhdy tekemään syntiä, vaan tulen elämään käskyjen mukaan!*

Jos siis tuo katumuksen tunne, uskon omaksemme saatuamme, ei jätä meitä, vaan uskoon yhdistyneenä pysyy loppuun asti – niin pysyy myös päätöksemme: päätöksemme elää käskyjen mukaisesti pysyy voimassa ja uskossa. Juuri siksi uskova, joka on tullut uskomaan suorinta tietä, eli katumuksen tietä, tahtoo täyttää käskyt ja tehdä hyviä tekoja.

Usko antaa hänelle siihen voimakkaita vaikutteita, usko antaa hänelle siihen myös voimaa pyhien sakramenttien välityksellä. Siinä näet, että usko vaikutti hänen tekojensa mukana, ja teoista usko tuli täydelliseksi ^{Jaak. 2:22}. Sillä usko on puutteellinen niin pitkään, kuin se, mihin kukin itse on uskonut, ei ole tullut tehdyksi teoissa. Vasta teoissa usko tulee näkyväksi. Eikä ainoastaan näkyväksi, vaan myös lujaksi. Hyvät teot taas vastaavasti vaikuttavat uskoon ja vahvistavat sitä.

Viidennen ja kuudennen sekä suuren viikon erikoisuuksista*

Neljäntenä paastosunnuntaina muistellaan pyhittäjä Johannes Siinailaista, joka eli 6. vuosisadalla. Hän tuli kuudentoista vuoden iässä munkiksi, sitten erakoksi ja viimein luostarin johtajaksi Siinain vuorella. Suurena paastoajana ja valvojana on hän hyvä esikuva paaston harjoittajille. Hän jätti teoksensa *Paratiisin portaat*, jossa hän hengellisen kokemuksensa ja havaintojensa nojalla johdattaa uskovaisia sieluja hengelliseen täydellisyyteen. Tätä kirjaa Kirkko kutsuu sielun portaiksi, jotka johdattavat maasta iankaikkiseen ja pysyvään kunniaan.

Viidentenä paastosunnuntaina muistellaan pyhittäjä Maria

Egyptiläistä († 530), joka ensin oli suuri syntinen, mutta sitten tuli suurimaksi kilvoittelijaksi ja vietti 47 vuotta erakkoelämää synkässä erämaassa.†

Kuudennella viikolla lauantaina muistellaan Lasaruksen herättämistä kuolleista. **Sunnuntaina** muistellaan Jeesuksen Kristuksen ratsastamista Jerusalemiin.

Suureksi viikoksi sanotaan pääsiäistä edeltävää viikkoa. Tällä viikolla muistellaan Jeesuksen Kristuksen maallisen elämän viimeisiä päiviä, Hänen viimeisiä opetuksiansa, Hänen kärsimyksiänsä, kuolemaansa ja hautaamista.

Kolmena ensimmäisenä suuren

* Piispa Hermogenin teoksesta *Liturgika eli Oikea-uskoisen Kreikkalais-katoolisen Kirkon Jumalanpalveluksien selitys* (1895, PSHV:n toimituksia XXVII) ss. 98–105. Tekstiasua on jossain määrin muokattu toimituksen toimesta.

† Ks. alaviite *Kirkkojuhlia*-osiossa 26.3. kohdalla.

viikon päivänä uskovaisia valmistetaan muistelemaan Jeesuksen Kristuksen. Kehottaakseen uskovaisia alituisen hengelliseen valvomiseen Kirkko erityisellä veisulla *Katso, ylkää tulee puoliyössä* – –, jota veisataan aamupalveluksessa, muistuttaa näinä päivinä Kristuksen kärsimysten ja kuoleman muistohetkien lähestyvän, ja toisella veisulla *Minä näen, oi Vapahtajani, Sinun häämajasi kaunistettuna* – – valmistaa meitä tulemaan kelpollisiksi osallistumaan Karitsan häistä ^{Ilm 19:9}. Kunakin näistä kolmesta päivästä toimitetaan Ennenpyhitettyjen Lahjain Liturgia.

Suurena maanantaina Kirkko kutsuu meitä seuraamaan Kristusta, ristinnaulitsemaan itsemme Hänen tähtensä, jotta myös Hänen kanssansa ylösnousisimme hengen elämään ^{Room 6:4}.¹¹ Vanhan testamentin historiassa muistetaan Joosefia, joka veljiensä kateudesta oli armottomasti myyty ja sorrettu, mutta jonka Jumala sittemmin ylensi; sillä Joosef kuvasi Vapahtajaa, jonka myös oli myynyt Hänen oma opetuslapsensa ja joka oli annettu kärsimykseen ja sittemmin korotettu istumaan Isän Jumalan oikealle puolelle. Aamupalveluksen evankeliumi sisältää tänä päivänä kertomuksen kuivettuneesta viikunapuusta, jonka Vapahtaja toisena päivänä Jerusalemiin ratsastamisen perästä – nimittäin maanantaina – kirosi, koska Hän ei löytänyt siitä hedelmää syödäksensä. Viikunapuu kuvasi vanhan liiton hedelmättömyyttä: kansaa, joka kerskaili lain teoista, mutta ei ottanut vastaan

Vapahtajaansa. Niin se kuvaa myös joikaista sielua, joka ei kannata totista synninkatumuksen ja parannuksenteon hedelmää.

Suurena tiistaina muistellaan Jeesuksen Kristuksen vertausta kymmenestä neitseestä, leivisköistä ja Hänen opetustansa maailman lopusta ja toisesta tulemisestansa. Näillä vertauksilla Kirkko johdattaa uskovaisia hengelliseen valvomiseen, joka on erityisen tarpeellista Herran kärsimyksiä muisteltaessa ja opettaa meitä oikein käyttämään Jumalan lahjoittamia kykyjä ja voimia – erityisesti laupeuden töihin, jotka Hän ottaa meiltä vastaan, ikäänkuin me niitä Hänelle tekisimme ^{Matt. 25:40}.

Suurena keskiviikkona muistetaan sitä, kuinka eräs syntinen nainen Betanian kylässä spitaalisen Simonin talossa voiteli kalliilla voiteella Jeesuksen Kristuksen jalat ja pyyhki ne hiuksillansa. Keskiviikkona muistetaan myös sitä, kuinka Juudas myi Jeesuksen. Jumalanpalvelusveisuissa tänä päivänä ylistetään naisen jaloa tekoa ja moititaan ja kirotaan Juudaan rahanhimoa ja petosta. Ennenpyhitettyjen Lahjain Liturgian lopussa luetaan viimeisen kerran Efraim Syyrialaisen paastorukous, jonka myötä nämä kumarruksen lakkaavat. Tähän päättyy synninkatumuksen aika ja alkaa nimenomaisesti Vapahtajan kärsimyksien muisteleminen.

Suurena torstaina muistellaan Jeesuksen Kristuksen viimeistä illallista opetuslasten kanssa – sitä, kuinka Hän

pesi opetuslastensa jalat, asetti oman Ruumiinsa ja Verensä osallisuuden Sakramentin; muistellaan myös Jeesuksen rukousta Getsemanen puutarhassa ja Hänen kiinniottamistansa siellä.

Suurena perjantaina muistellaan Jeesuksen Kristuksen tuomitsemista ylipappien ja Pilatuksen edessä, Hänen kärsimyksiänsä, ristiinnaulitsemistansa ja kuolemaansa; Hänen ruumiinsa ristiltäottamista ja sen hautaamista. Jumalanpalvelusten järjestyksessä ja sisällössä on monta erikoisuutta. Ensiksikin se, ettei suurena perjantaina toimiteta liturgiaa, sillä sinä päivänä muistellaan Golgatan uhria. Muut jumalanpalvelukset ovat seuraavalla tavalla järjestetyt.

Aamupalvelus on kirkkosääntöjen mukaan aloitettava myöhään torstai-iltana. Sen pääsisältönä on Vapahtajan kärsimyksistä ja kuolemasta kertovien evankeliumilukukappaleiden lukeminen. Evankeliumia luetaan keskellä kirkkoa. Evankeliumiluvut ovat valitut kaikista evankeliumikirjoista ja ovat jaetut kahteentoista lukujaksoon, kahdentoista yötunnin mukaisesti.

Kuninkaallisissa hetkissä ovat hetket – nimittäin 1., 3., 6. ja 9. hetki – yhdistetyt yhteen palvelukseen. Tämän palveluksen laatijana pidetään Kyrillos Aleksandrialaista 5. vuosisadalla. Sisältönsä puolesta eroaa näiden hetkien palvelus siinä, että niihin on valittu erityiset psalmit, jotka kuvaavat suuren perjantain tapauksia. Edelleen kussakin hetkessä on erityisiä tropareita,

stikiiroita, parimioita sekä epistola- ja evankeliumilukuja, jotka myös käsittelevät Kristuksen kärsimyksiä.

Suuressa ehtoopalveluksessa muistellaan Jeesuksen Kristuksen ruumiin ottamista ristiltä. Siinä toimitetaan saatto evankeliumikirjan kanssa, jonka jälkeen luetaan kolme parimiaa, jotka sisältävät ennustuksia maailman Lunastajasta. Edelleen luetaan epistola voimasta ja viisaudesta, jotka Herran ristin kautta ilmoitetaan ^{1. Kor. 1:18–2:2} ja evankeliumi Vapahtajan kärsimyksistä. Sen jälkeen veisataan stikiiroita Kristuksen hautaamisesta. Ehtoopalveluksen loppupuolella kannetaan alttarista keskelle kirkkoa Vapahtajan hautakuva. Tämän saaton aikana veisataan tropari *Kunniallinen Joosef, otetuansa puun päältä Sinun puhtaimman ruumiisi* –. Uskovaiset suutelevat hautakuvassa Vapahtajan käsissä, kyljessä ja jaloissa olevia haavoja. Suutelemisen aikana veisataan vähäisessä ehtoonjälkeisessä palveluksessa kanoniveisu, joka tunnetaan nimellä *Jumalanäidin itku*.

Suurena lauantaina Kirkko muistelee moninaisia tapahtumia: Jeesuksen Kristuksen ruumiin haudassa olemista, Hänen sielunsa menemistä alas tuonelaan ^{1. Piet. 3:19}, ryövärin saattamista paratiisiin ja samalla Jumalan Pojan taivaissa olemista yhdessä Isän ja Hengen kanssa. Muistojen mukaan tämän päivän jumalanpalveluksissa kuvataan Vapahtajan hautaamista ja osoitetaan Hänen ylösnousemisensa juhlan lähestyvän.

Aamupalveluksessa meille kuvataan Jeesusta Kristusta kuolleitten joukkoon luettuna. Heksapsalmien jälkeen veisataan Kristuksen hautakuvan edessä hautavirtenä psalmi 119 kolmeen osaan jaettuna. Kutakin psalminjaetta seuraa lyhyt ylistysvärssy kuolleelle ja haudatulle Herralle. Viimeisen osan jälkeen veisataan ylösnousemuspäiväpareita, jotka tavallisesti lauletaan sunnuntain aamupalveluksessa. Sen jälkeen lauletaan suuren lauantain kanoni, stikiirat ja suuri ylistysveisu, jonka jälkeen alkaa tämän päivän aamupalveluksen juhlallisin toimitus. Jeesuksen Kristuksen hautaamisen muistoksi kannetaan Vapahtajan hautakuva temppelein ympäri. Saaton aikana veisataan hautaveisua *Pyhä Jumala –*. Temppeleihin takaisin tultua luetaan parimia kuolleitten ylösnousemuksesta, epistola Vapahtajan ristikuoleman hedelmistä ja evankeliumi Vapahtajan haudan lukitsemisesta ja vartion asettamisesta.

Basileios Suuren liturgian alkuun liitetään ehtoopalvelus. Koska viimeksi mainittu kuuluu jo seuraavaan päivään, veisataan siinä suuren lauantain

stikiiroiden ohessa myös sunnuntain ylösnousemusveisuja. Evankeliumisaaton jälkeen luetaan keskellä kirkkoa, Vapahtajan hautakuvan edessä, viisi-toista parimiasia, joissa ennaltakuvataan ja ennustetaan Kristuksen ylösnousemisesta ja ihmiskunnan pelastuksesta. Epistolalan lukemisen jälkeen tavanomaisen *Hallelujan* sijaan veisataan psalminjaetta *Nouse, Jumala, tuomitse maan; sillä kaikki kansat ovat Sinun omasi*. Tätä laulettaessa papisto alttarissa vaihtaa mustan surupuvun valkeaan, sillä seuraava evankeliumiluku sisältää jo kertomuksen Vapahtajan ylösnousemisesta. Kerubiveisun sijaan veisataan veisu: *Vaietkoon kaikki ihmisen liha ja seisokoon peläten ja vavisten älköönkään mitään maallista itsessään ajattelko –*. Ambonintakaisen rukouksen jälkeen tapahtuu leipien siunaus. Toimitus on jäänne siitä, kun muinaiset kristityt viettivät koko tämän päivän kirkossa, kuunnellen Apostolien tekojen lukemista, minkä vuoksi heille liturgian jälkeen annettiin voimien vahvistukseksi siunattua leipää ja viiniä.

rovasti Rodion Putjatin († 1869)

Saarna suurena torstaina Herran pyhästä Ehtoollisesta

Kerran pyhä profeetta Mooses näki vuorella orjantappurapensaana, joka paloi tulella, kuitenkin kulumatta. Hän tahtoi lähestyä sitä lähäkseen, mikä ihmeellinen ilmestys se oli, mutta yhtäkkiä kuuli hän

äänensä pensaasta puhuvan hänelle: *Mooses, Mooses! Älä tule lähemmäksi! Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä.* 2. Moos. 3:4–5

Rakkaat kuulijani! Mooseksen näkemä pensas oli todellakin

ihmeellinen ja peljättävä näky, sillä se paloi tulella, mutta ei kuitenkaan kulunut, sillä itse Jumala puhui pensaasta.

Eikö yhtä ihmeellinen ja peljättävä ole tämä pyhä kalkki, jonka edessä te seisotte ja jota lähestytte? Tästä pyhästä kalkista annetaan teille meidän Herramme Jeesuk-

sen Kristuksen totinen Ruumis leivän muodossa ja Hänen totinen Verensä viinin muodossa.

Tässä pyhässä kalkissa on jumallainen, ihmeellinen, peljättävä tuli, joka puhdistaa kelvolliset, mutta polttaa kelvottomat. Ja tämän vuoksi minä sanon kaikille täällä läsnä oleville ja kaikille tätä pyhää kalkkia lähestyville sen Jumalan nimessä, joka muinoin puhui pensaasta ja nytkin on täällä salaisesti läsnä: *Älä tule lähemmäksi! Riisu kengät jalastasi, katkaise ensin kaikki sinun sieluasi sitovat synnin siteet!*

Vielä on aikaa. Vielä ristilläkin viisas ryöväri ehti valmistautua paratiisiin. Päästä sielustasi tuskallinen, katuva huokaus: se vapahtaa sielusi synneistä! Älä häpeä sydämen kyyneleitä: ne ovat lääkevoidetta synnin

haavoille! Unohda kaikki maalliset asiat ja kaikki ympärilläsi oleva: nyt sinua katsoo Jeesus Kristus, sinua katsoo sinun suojelusenkelisi, sinua katselee koko taivaallinen sotajoukko. Sinä olet ikään kuin viimeisellä tuomiolla, nyt ratkaistaan sinun kohtalosi koko ikuisuudeksi:

sinä tulet osalliseksi joko iankaikkisesta elämästä tai ikuisesta tuomiosta.

Sano siis sydämessäsi: *Minä olen syntinen, maailman suurin syntinen, mutta vastedes en sitä tahdo olla – tahdon parantua, tahdon luopua huonoista teoista, syntisistä aikomuksista! Tee Sinä, Herra, minut kelvolliseksi nauttimaan Sinun pyhiä Lahjojasi! ”Uskon, Herra!” – Auta minua epäuskossani! ”Uskon, että Sinä olet totisesti Kristus, elävän Jumalan Poika, joka olet tullut maailmaan pelastamaan syntisiä!” ”Vielä uskon, että tämä on Sinun puhtain Ruumiisi ja tämä on Sinun kallis Veresi!” Minä en suutele Sinua kuten Juudas, enkä enää vaihda Sinua mihinkään nautintoon, en myy Sinua mistään hinnasta! Tee Sinä minut kelvolliseksi tuomiotta osallistumaan Sinun pyhistä salai-*

suuksistasi!

Joka tällä uskolla, tällaisella aikomuksella lähestyy pyhää kalkkia, hän vapautuu synnin siteistä, jotka hänen sieluaan kahlitsevat. Hän ei siis nauti pyhää Ehtoollista syytteeksi eikä tuomioksi, vaan syntien

anteeksiantamiseksi ja iankaikiseksi elämäksi.

Suo, Herra, että me kaikki nauttsimme sitä näin!

Aamen.

suomentanut venäjistä J.V.

TOIMITUKSELTA

Luomaton Valkeus -tiedotuslehtinen on luettavissa sähköisessä muodossa Internet-osoitteessa:

<http://www.ihory.fi/luomaton-valkeus-lehti/>

Luomaton Valkeus -tiedotuslehdisten tilaaminen postitse toimitettavaksi on mahdollista toimittamalla toimitukselle osoitetietojen keralla postimerkkejä niin moneksi kuukaudeksi kuin haluaa lehtistä postitse toimitettavan. Tiedotuslehdisten voi tilata itselleen tai jollekulle muulle. Toimituksen yhteystiedot lehden takalehdellä.

Toimitus vastaa sille postitse toimitettuihin **kysymyksiin** liittyen Kirkon

uskonoppiin, kirkollisiin tapoihin jne. Kysymykset julkaistaan nimettöminä. Seuraavassa numerossa vastataan – palstatilan mahdollistamissa rajoissa – kysymyksiin, jotka ovat saapuneet toimitukselle keskiviikkon **29.3.** mennessä.

Toimitukselle on mahdollista **tarjota aineistoa** (matkakertomuksia, hartauskirjoituksia, mielipidekirjoituksia yms.) julkaistavaksi – nimimerkillä tai omalla nimellä. Toimitus julkaisee näitä kirjoituksia palstatilan sen mahdollistaessa ja arvioituansa, missä määrin kirjoitus palvelee tiedotuslehdisten funktiota.

TIEDOTTEET

Pyhäkkömme vahtimestarina useita vuosia ansiokkaasti työskennellyt Toni Honkakumpu on siirtynyt palvelemaan toisissa tehtävissä. Pyhäkössämme tulemme myös vastaisuudessa hänet näkemään, mutta rukoilijain joukossa.

Kiitämme pyhäkköämme tunnollisesti rakkaudella palvellutta Jumalan palvelijaa Tonia menneistä

vuosista ja toivotamme hänelle ja kaikelle hänen perhekunnalleen monia armorikkaita vuosia ja siunausta uusiin tehtäviin!

Vahtimestarin tehtäviä hoitaa toistaiseksi Jumalan palvelijatar Anna Tivuma.

J.V.

AJANKOHTAISTA KAPPELILLA

Pyhä- ja juhlapäivien **liturgioiden jälkeiset kirkkokahvit** kaipaavat tekijöitä. Ajankohtainen listaus tekijää vailla olevista kirkkokahvitusajankohdista löytyy kappelin keittiön ovesta, johon kutsumusta kahvituksen järjestämiseen tuntevat voivat laittaa nimensä. Tarvittaessa kanttori ohjeistaa ja perehdyttää keittiön käyttöön sekä myös antaa lisätietoja. **Huom!** Myös lauantailiturgioiden ja Ennenpyhitettyjen Lahjain Liturgioiden yhteyteen saa järjestää kahvitusta.

Maanantaisin ehtoopalveluksen jälkeen kokoontuu kaikille käsitöitä harrastaville tai harrasteesta kiinnostuneille avoin **jaalouskois-kirkollinen käsitöpiiri**.

Perhekerho kokoontuu tiistaina 21.3 klo 9:30–11:30.

Kappelilla järjestetään koulutusta **ponomarina** toimiville tai asiasta

kiinnostuneille. Lisätietoja ja aikataulut papilta kysymällä.

Parittomien viikkojen tiistai-iltoina (28.3. ja 11.4.) illan palveluksen jälkeen kokoontuu **neofyyttikurssi**, eli kurssi vastikään Kirkkoon liittyneille tai muutoin syvällisempää tietoa ortodoksiasta kaipaaville.

Kukkatalokoot kirkkokansalle jaettavia virpomavitsoja varten **ma 20.3.** ja **27.3.** klo 9–12.

Lasaruksen lauantaina **1.4.** virpovitsa- ja pääsiäisas-kartelua klo 14:30–16:30. Vitsat siunataan klo 17 alkavassa vigiliassa. Ennen vigiliaa keittotarjoilu.

Suurena tiistaina **4.4.** eku-meeninen ristisaatto alkaa Myllypuron evankelis-luterilaiselta kirkolta klo 15, tehden pysähdyksen kappelillamme n. 16:30.

Pääsiäisruokain siunaus suuren lauantain aamun liturgian jälkeen **la 8.4.** ja

pääsiäisyön liturgian jälkeen **su 9.4.**

Jotta pöydät olisivat ruokia täynnä eikä kenenkään tarvitsisi poistua nälkäisenä juhlasta, järjestetään **pääsiäisyön ruokailu** nyyttikestiperiaatteella. Pyydämme merkitsemään kappelilla olevaan listaan, mitä kukin on tuova yhteiseen juhlaan.

KIRKKOJUHLIA

15.3. Ristin keskiviikko, paastokauden puoliväli

17.3. p. Aleksios Jumalanmies

18.3. Vainajain muistopäivä *

19.3. Johannes Siinailaisen sunnuntai *

22.3. Katumuskanonin torstain aatto †

23.3. Katumuskanonin torstai *

24.3. Ilmestysjuhlan aatto †

25.3. Neitseen Marian ilmestys, akatistoksen lauantai ‡

26.3. Ilmestysjuhlan päätösjuhla, ylienkehi Gabriel § *

* Öljy ja viini sallittu.

† Öljy ja viini sallittu Ennenpyhitettyjen Lahjain Liturgian jälkeen koittavan illan palveluksiin osallistuville.

‡ Kala sallittu

§ Tavanomaisesti viidentenä paastosunnuntaina muistetaan pt Maria Egyptiläistä. Ilmestysjuhlan osuessa viidennen viikon lauantaille vietetään viidentenä sunnuntaina juhlan päätöstä ja pyhittäjän

31.3. Suuren paaston pää-
töspäivä

1.4. Lasaruksen lauantai *

2.4. Palmusunnuntai, Her-
ran Jerusalemiin ratsastus †

Suuri viikko 3.–8.4.

6.4. Suuri torstai ‡

7.4. Suuri perjantai

8.4. Suuri lauantai §

**9.4. HERRAN
PÄÄSIÄINEN**

Kirkas viikko ** 10.–15.4.

Myllypuron kappelin JUMALANPALVELUKSET 15.3.–16.4.

Synnintunnustuksen sakramenttiin on mahdollista osallistua päi-
vystysaikoina (18.3., 24.3., 25.3., 1.4., 23.2., 24.2, 25.2., 4.3., 11.3. ja 18.3.)
ennen illan jumalanpalvelusta, liturgian edellä hetkiä luettaessa tai
erillisen ajan sopimalla (papin yhteystiedot viimeisellä sivulla).

Keskiviikko 15.3.

6:30 Aamupalvelus ja hetket

n. klo 8 Ennenpyhitettyjen Lahjain
Liturgia

17:30 Suuri ehtoönjälkeinen palvelus

Torstai 16.3.

6:30 Aamupalvelus

klo 17 Hetkipalvelus ja ehtoopalvelus

Perjantai 17.3.

6:30 Aamupalvelus

klo 17 Hetket ja Ennenpyhitettyjen
Lahjain Liturgia

Lauantai 18.3.

klo 7 Aamupalvelus

n. 8:15 Jumalallinen liturgia

klo 16–17 Synnintunnustuspäivystys

klo 17 Vigilia

Sunnuntai 19.3.

8:40 Hetket ja jumalallinen liturgia

klo 17 Suuri ehtoopalvelus

n. 17:45 Passio-palvelus

Maanantai 20.3.

6:30 Aamupalvelus

klo 12 Kolmas ja kuudes hetki

klo 17 Hetkipalvelus ja ehtoopalvelus

n. 18:30 Sairaanhoitotilun sakramentti

Tiistai 21.3.

6:30 Aamupalvelus

klo 17 Hetkipalvelus ja ehtoopalvelus

Keskiviikko 22.3.

6:30 Aamupalvelus ja hetket

n. klo 8 Ennenpyhitettyjen Lahjain
Liturgia

klo 17:30 Aamupalvelus *suuren katu-
muskanonin lukeminen*

Torstai 23.3.

klo 6 Hetket ja Ennenpyhitettyjen
Lahjain Liturgia

klo 17:30 Aamupalvelus *Ilmestysjuhlan
esijuhla*

Perjantai 24.3.

klo 6 Hetket ja Ennenpyhitettyjen
Lahjain Liturgia *Ilmestysjuhlan esijuhla*

16:30–17:30 Synnintunnustuspäivystys

klo 17:30 Vigilia *Neitseen Marian ilmestys,
akatistoksen lauantai*

juhla siirtyy esimiehen määrittämälle päivälle. Myl-
lypurossa pt Mariaa muistetaan seuraavana päivänä,
27.3., sunnuntai-illasta alkaen.

* Öljy, viini ja mäti sallittu.

† Kala sallittu

‡ Öljy ja viini sallittu.

§ Viini sallittu

** Paastoton viikko

Lauantai 25.3.

8:40 Hetket ja jumalallinen liturgia
Neitsen Marian ilmestys, akatistoksen lauantai

klo 16–17 Synnintunnustuspäivystys

klo 17 Vigilia *Ilmestysjuhlan päätös-juhla*

Sunnuntai 26.3.

8:40 Hetket ja jumalallinen liturgia
Ilmestysjuhlan päätösjuhla

klo 17 Suuri ehtoopalvelus

n. 17:45 Passio-palvelus

Maanantai 27.3.

6:30 Aamupalvelus

klo 12 Kolmas ja kuudes hetki

klo 17 Hetkipalvelus ja ehtoopalvelus

Tiistai 28.3.

6:30 Aamupalvelus

klo 17 Hetkipalvelus ja ehtoopalvelus

Keskiviikko 29.3.

6:30 Aamupalvelus

klo 17 Hetket ja Ennenpyhitettyjen

Lahjain Liturgia

Torstai 30.3.

klo 6:30 Aamupalvelus

klo 17 Hetkipalvelus ja ehtoopalvelus

Perjantai 31.3.

6:30 Aamupalvelus ja hetket

n. klo 8 Ennenpyhitettyjen Lahjain Liturgia

klo 17 Panihida *rovasti Timo Lehmus-*
kosken muistolle

17:30 Aamupalvelus *Lasaruksen lauantai*

Lauantai 1.4.

8:40 Hetket ja Jumalallinen Liturgia
Lasaruksen lauantai

klo 16–17 Synnintunnustuspäivystys

klo 17 Vigilia *Palmusunnuntai*

Palmusunnuntai 2.4.

8:40 Hetket ja jumalallinen liturgia

klo 17 Ehto- ja aamupalvelus

Suuri maanantai 3.4.

klo 6 Hetket ja Ennenpyhitettyjen

Lahjain Liturgia *Suuri maanantai*

klo 17:30 Aamupalvelus *Suuri tiistai*

Suuri tiistai 4.4.

klo 6 Hetket ja Ennenpyhitettyjen
Lahjain Liturgia

klo 17:30 Aamupalvelus

Suuri keskiviikko 5.4.

klo 6 Hetket ja Ennenpyhitettyjen
Lahjain Liturgia

klo 17:30 Aamupalvelus *p. Ehtoollisen*
asettaminen

Suuri torstai 6.4.

klo 6 Hetket, ehtoopalvelus ja Ju-
malallinen Liturgia *p. Ehtoollisen asetta-*
minen

klo 17:30 Aamupalvelus *kaksitoista kär-*
simysevankeliumia

Suuri perjantai 7.4.

klo 9 Kuninkaalliset hetket

klo 13 Suuri ehtoopalvelus *Ristiltäotto,*
hautakuvan esiinkanto

n. klo 14 Vähäinen ehtoonjälkeinen
palvelus *Jumalanäidin itku*

klo 17 Aamupalvelus *Vapahtajan hau-*
tauspalvelus

Suuri lauantai 8.4.

8:30 Hetket, ehtoopalvelus ja Ju-
malallinen Liturgia *p. Ehtoollisen asetta-*
minen

23:30 Puoliyöpalvelus *Suuri lauantai*

Pääsiäissunnuntai 9.4.

00:00 Pääsiäisyön aamupalvelus,
hetket ja Jumalallinen Liturgia

klo 17 Suuri ehtoopalvelus

Kirkas maanantai 10.4.

klo 8 Aamupalvelus ja hetket

n. klo 8:45 Jumalallinen Liturgia

klo 17 Suuri ehtoopalvelus ja aamu-
palvelus

Kirkas tiistai 11.4.

6:20 Hetket ja Jumalallinen Liturgia

17:30 Suuri ehtoopalvelus ja aamu-

palvelus

Kirkas keskiviikko 12.4.

6:20 Hetket ja Jumalallinen Liturgia

17:30 Suuri ehtoopalvelus ja aamupalvelus

Kirkas torstai 13.4.

6:20 Hetket ja Jumalallinen Liturgia

17:30 Suuri ehtoopalvelus ja aamupalvelus

Kirkas perjantai 14.4.

6:20 Hetket ja Jumalallinen Liturgia

17:30 Suuri ehtoopalvelus

Kirkas lauantai 15.4.

7 Aamupalvelus ja hetket

n. klo 7:45 Jumalallinen Liturgia

klo 17 Vigilia *Tuomaan sunnuntai*

Sunnuntai 16.4.

8:40 Hetket ja Jumalallinen Liturgia

Tuomaan sunnuntai

klo 17 Vigilia *pt Aleksanteri Syväriäläisen pyhäinjäännösten löytäminen*

Jumalanpalveluslistaan voi tulla muutoksia. Muutoksista tiedotetaan kappelilla, seurakunnan Internet-sivuston jumalanpalveluskalenterissa ja kappelin Facebook- ja Instagram sivuilla. Epäselvyyksissä olkaa yhteydessä pappiin tai kanttoriin.

Joosef Vola

Itä-Helsingin pappi

puh. 040 545 22 50

sähköp. joosef.vola@ort.fi

Maria Susuna

Itä-Helsingin kanttori

puh. 050 401 47 98

sähköp.

maria.susuna@ort.fi

Vahtimestarin vakanssi

toistaiseksi täyttämättä.

Kun Joosef näki, miten aurinko kätki omat säteensä ja temppelin esirippu repesi Vapahtajan kuollessa, hän meni Pilatuksen tykö ja pyysi sanoen: Anna minulle tämä muukalainen, joka pienokaisesta asti eli muukalaisena maailmassa! Anna minulle tämä muukalainen, jonka Hänen omat heimolaisensa vihoissaan surmasivat muukalaisen tavoin! Anna minulle tämä muukalainen, jonka nähdessäni kummastelen kuoleman outoutta! Anna minulle tämä muukalainen, joka osasi osoittaa vieraanvaraisuutta köyhille ja muukalaisille! Anna minulle tämä muukalainen, jonka heprealaiset kateuksissaan tekivät maailmalle vieraaksi! Anna minulle tämä muukalainen, että kätkisin Hänet hautaan, sillä muukalaisena ei Hänellä ole sijaa, mihin päänsä kallistaa! Anna minulle tämä muukalainen, jonka Äiti huusi nähdessään Hänet kuolettuna: Voi, minun Poikani ja Jumalani, sisimpäni on haavoittunut ja sydämeni särkynyt, kun näen Sinut kuolleena, mutta ylösnousemukseesi luottaen minä ylistän Sinua! Näin sanoen kunniallinen anoi Pilatukselta ja sai Vapahtajan ruumiin, pelvolla hän kääri sen liinavaatteeseen ja hajuvoiteisiin, ja pari hautaan Hänet, joka antaa kaikille iankaikkisen elämän ja suuren armon.

Georgios Akropolitiksen runo

Vapahtajan hautakuvaa suudeltaessa

Toimitus:

pappi Joosef Vola

kanttori Maria Susuna

Seuraava numero on

ilmestynyt lauantaina

8. pvä huhtikuuta.

Yhteydenotot tiedotuslehtiseen

liittyen vain postitse:

Luomaton Valkeus

Myllypuron ortodoksinen kappeli

Jauhokuja 3 B 2

00920 Helsinki